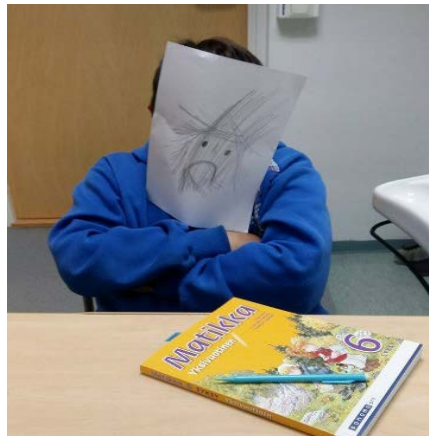
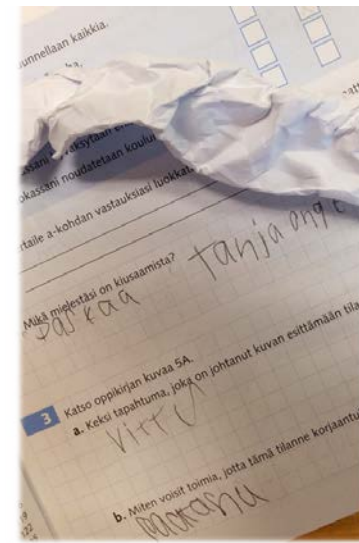

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

Joensuu ja seutukunnat VESO 29.9.2018

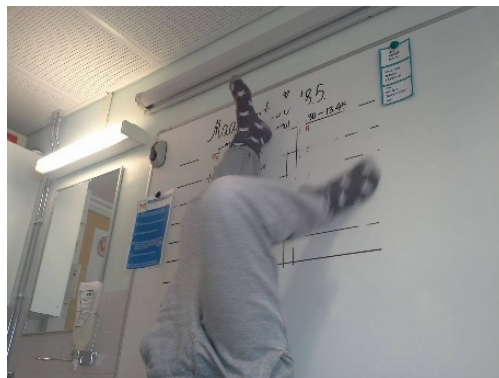
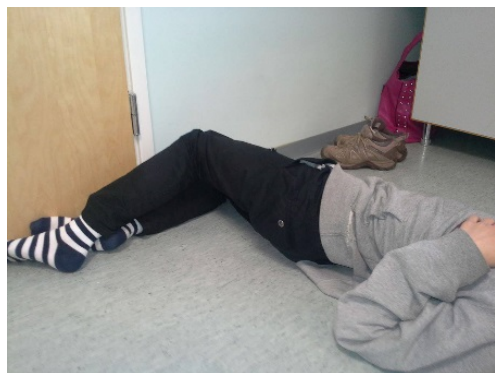
Itä-Suomen yliopisto, Carelia-sali

YHTEINEN VASTUU KOULUPÄIVÄSTÄ

SAIRAALA- VANKILA-AIKA JA
OPETUKSEN NUORTEN VANKIEN
ARKI ja KERTOMUKSET
TUTKIMUS ELÄMÄSTÄÄN

TUTKIMUKSET KOULUSTA, OPETTAJISTA JA OPETTAJUUDESTA

SYRJÄYTYMISVAARA

Mitä on syrjäytyminen?
Miten syrjäytymisvaara ilmenee
kasvuikäisen elämässä?
Miten ehkäisen syrjäytymistä?

OPPILAS

MONINAINEN YHTEISTYÖ

Miksi yhteistyö on tärkeää?
Keitä tähän yhteistyöhön tarvitaan?
Miten omalta osaltani edesautan
yhteistyön onnistumista – ja miksi?

Tanja Äärelä

erityispedagogiikan dosentti (UEF)
erityispedagogiikan yliopistonlehtori

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

SYRJÄYTYMISVAARASSA OLEVAT KOULULAISET ~ vaarassa jäädä pois koulusta

28.09.2018 - klo 15:20

Uusi laskuri ennustaa syrjäytymistä riskitekijöistä – koulutus ja kasvatus keskeiset vastavoimat

Lahtisen mukaan yksi merkittävimmistä tekijöistä syrjäytymiskehityksen ehkäisemisessä on se, että opettajilla on aikaa kohdata oppijat.

– Tarvitaan selkeät säädökset siitä, että oppilailla on riittävästi opettajia ja heidän perheillään tarvittava tuki. Opettaja on tärkeä linkki ja viestijä myös sosiaali-, terveys- ja lastensuojelun toimijoiden suuntaan varhaisen tuen tarpeen merkeistä.

OAJ:n mukaan myös oppilaiden saama tuki esi- ja perusopetuksessa on riittämättömällä tasolla. Kolmiportaisen tuen kuntoon laittaminen olisi sekin tehokas syrjäytymiskehitystä ehkäisevä toimi.

"Aggressiivisia kohtauksia, joissa särkyvät tavaroita ja ihmisiäkin" – Ahdistuneiden lasten ja nuorten joukko kasvaa erikoissairaanhoidossa, vahingollista käytöstä voi ilmetä jo alle kouluikäisenä

Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit ovat kasvussa. Esimerkiksi Kuopion yliopistollisen sairaalan lastenpsykiatrian lähetteiden määrä on lähes kaksinkertaistunut viime vuosina.

Lapset ja nuoret 27.9.2018 klo 10:13

KOULUSTA PUTOAMISEN EHKÄISY

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

YHTEISTYÖN ERITYINEN TÄRKEYS

Taulukko 12. Terveyskeskuslääkäreiden, perheneuvolan johtajien, johtavien lastensuojelun asiantuntijoiden ja lastenpsykiatriyllilääkäreiden haastatteluissa mainitut väliinpuotoajaryhmät (pth=perusterveydenhuolto, pn=perheneuvola, ls=lastensuojelu, esh=lastenpsykiatrisen erikoissairaanhoido)

Kaikkien haastatteluryhmien haastatteluissa mainitut väliinpuotoajat
Lapset, joiden vanhemmat eivät näe lapsen hoidon tarvetta tai pysty tukemaan lapsen hoitoa
Kolmen haastatteluryhmän haastatteluissa mainitut väliinpuotoajat
Lapset, joilla on kehitysvamma (pth, pn, esh)
Lapset, joilla on mahdollisesti laaja-alaisiakin kehityksellisiä vaikeuksia (pn, ls, esh)
Lapset, joilla on jokin neuropsykiatrisen häiriö (pn, ls, esh)
Maahanmuuttajaperheiden lapset (pn, ls, esh)
Epävakaissa elinolosuhteissa elävä, psykiatrista hoitoa tarvitseva lapsi (pn, ls, esh)
Kahden haastatteluryhmän haastatteluissa mainitut väliinpuotoajat
Lapset, joilla on vakava kielellinen erityisvaikeus (pth, pn)
Lapset, joilla on oppimishäiriö (pn, esh)
Lapset, joilla on jokin somaattinen sairaus (pn, esh)
Lastenpsykiatriseen hoitoon tuleva, lähikuukausina nuorisopsykiatrisen hoidon ikärajan saavuttava potilas (ls, esh)

Selvitys 5–12-vuotiaiden lasten mielenterveyshäiriöiden hoito- ja kuntoutuspalvelujärjestelmästä Suomessa

114

THL – Raportti 14/2017

Julkaistu 8.1.2018

SYRJÄYTYMINEN PROSESSINA

”Mä olin ihan semmonen liian vilikas. Intoa piisas’ sitte vaikka pilvenpiirtäjään saakka, halus’ touhuta koko ajan, ei jaksanu olla paikallaan. ...

Olin sellainen häiritsevä oppilas siellä. Hankala ja vittumainen, näkivät varmaan opettajat mut. Sittehän se äiti hommas’ mut sitte psykiatrin juttusille. Mä ett’ enhän mä mikkään hullu oo. ... Mun piti sitte käyä kuitenkin sitä sairaalakouluaki ja se oli ihan ok.”

(19-vuotias vanki)

*”Siellä oli vaan niin saatanan huonoo ja vaikeeta olla, ettei ollenkaan halunnu olla, silleen oikeestaan ihan niin ku ahisti. ... **En mää koskaan häirinny siellä ketään**, en mä ollu ilkee tai näin, en aiheuttanu kenellekään pahaa, en varmasti.”*

(18-vuotias vanki)

KOULUKOKEMUKSIA

”Eka luokallahan se oli maailman ihanin paikka.”

”Yläasteella joku siinä vain meni, ettei toiminu.”

”Ei ollu mikkään nero eikä mikkään tolo.”

”Helvetin hyvä koululainen, jos oli asia mikä kiinnosti.”

”En jaksanu keskittyä, olin levoton.”

”Piti näyttää, että sitä on kova jätkä tunneillaki.”

”Häipyin paikalta enkä sitte menny jos ei huvittanu.”

”Mua kiusattiin ja myöhemmin mä kiusasin.”

”Kaikenlaisia kuvioita silloin ku ei enää aurinko paistanu.”

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

KOULUNKÄYNTIKYKY

Yksilön terveydentila
yleinen hyvinvointi
fyysiset oireet
psykkiset oireet
oppimisvaikeudet

Opiskeluympäristö
fyysiset tilat ja olosuhteet
ryhmän koko ja dynamiikka
muiden erityisoppilaiden määrä
aikuisten määrä ja toiminta
luokka- ja koulu yhteisö
opettajien yhteisö
ilmapiiri, odotukset, arvot

Opetus resurssit
tukitoimet ja vaikeuksien
huomioiminen
pedagogiset menetelmät
ryhmän ohjaus
opettajan asenne
opettajan saama tuki

Yksilön toimintakyky
toiminnanohjaus
ajanhallinta
tavaroista ja tehtävistä
huolehtiminen
sosiaaliset taidot
tunteiden ja
käyttäytymisen säätely
aggression hallinta
ongelmanratkaisutaidot

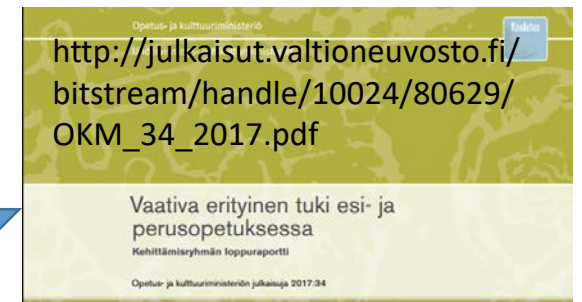
Koulunkäyntikyky

Opiskelutaidot
orientaatio
käsitys itsestä oppijana
opetetut ja omaksutut
tekniikat
ajankäyttö

Yksilön voimavarat
persoonallisuus
resilienssi
elämänhallinta
vahvuudet
itsetuntemus
hoito ja tukitoimet

Motivaatioon vaikuttavat tekijät
aiemmat kokemukset
minäkuva
omaksuttu rooli
odotettavissa oleva
subjektiivinen/objektiivinen
hyöty

Yksilön elämäntilanne
perheen ja ympäristön tuki
koulunkäynnille
huolenpito perustarpeista
elämäntilanteen vakaus,
muutokset
stressaavat kokemukset
kiusaaminen

Diagnoosi ei kerro lapsen kyvystä käydä koulua

ILKKA AHTOKIVI | 12.01.2018 | 13:10 - päivitetty 12.01.2018 | 15:14
Verkkouutiset

Lapsen saama diagnoosi kuten ADHD ei kerro kyvystä käydä koulua tai sairausloman tarpeesta.

Lapsi saattaa olla täysin koulunkäyntikykyinen yhdessä kouluympäristössä, mutta toisessa asiassa eivät millään suju, kertoi lastenpsykiatri **Anita Puustjärvi** Kuopion yliopistollisesta keskussairaalasta Lääkäripäivillä Helsingissä.

Kuvio 4. Koulukuntoisuuden | koulunkäyntikykyyn vaikuttavat tekijät (Muokattu Kunttu K. 2011)

YHTEISTYÖ TÄRKEIMMÄN KANSSA

- eli se tärkein: käytännön konkreettisia tekoja, arjen tavallisia -

**"LAPSET TOIMIVAT OIKEIN
JOS OSAAVAT"**

**"LAPSET TOIMIVAT OIKEIN
JOS VAIN HALUAVAT"**

Pohdi omaa käsitystäsi lapsen olemuksesta.

★ Mahdollisesti tiedostamaton käsityksemme lapsista ohjaa uskomuksiamme ja toimintaamme lasten parissa etenkin, kun tilanteet muuttuvat tiukoiksi ja lapsi ei käyttäydy toivotulla tavalla.

TUNNUSTUKSEN DIALEKTIikka

Perustavin taso on **tulla rakastetuksi ja hyväksytyksi sellaisena ihmisenä kuin on, ilman ehtoja tai suorituksia.**

Vasta sen jälkeen on mahdollista hakea *tunnustusta työn kautta*, eli **tulla tunnustetuksi jostakin sellaisesta, mitä on itse tehnyt ja saanut aikaan.**

Kolmas tunnustuksen muoto on *tulla hyväksytyksi täysivaltaisena kansalaisena*, itsemääräämisoikeuden omaavana yhteiskunnan jäsenenä.

(Honneth, A. 1996. Struggle for recognition. The moral grammar of social conflicts.)

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

POSITIIVINEN VAHVISTAMINEN

**Kuka Hän on Sinulle?
Kenelle Sinä olet Hän?**

prokoulu

Käyttäytymistä tukeva, yhteistyössä kehittyvä toimintakulttuuri!

1. Osoittaminen: ohjeet, opastus ja tuki
2. Määrittäminen: ohjeet, opastus ja tuki
3. Terveystieteiden ja lääketieteiden avulla
4. Osoittaminen: ohjeet, opastus ja tuki
5. Ohjeet, opastus ja tuki
6. Ohjeet, opastus ja tuki
7. Ohjeet, opastus ja tuki
8. Ohjeet, opastus ja tuki
9. Ohjeet, opastus ja tuki
10. Ohjeet, opastus ja tuki

www.prokoulu.fi

Kari Uusikylä 7.5.2017

"KELPO POIKA"

Kuva: Yle

"Kelpo poika", professori Kari Uusikylä: Opettajan yksi sana voi muuttaa lapsen koko elämän

Kaikki ovat kymppin lapsia, kaikki ansaitsevat parasta itselleen.

PROFESSORI KARI UUSIKYLÄ

Kun kehuu keskinkertaiseksi leimattua, voi muuttaa tämän koko elämän.

PROFESSORI KARI UUSIKYLÄ

Rakkauden puute tappaa

158

Tanja Äärelän mainio väitöskirja (2012, Lapin yliopisto) keskittyy nuorten vankien koulukokemuksiin.

Haastattelututkimus sisältää paljon vankien suoraa puhetta, joka saa lukijan silmät avautumaan: "Saatana, mua ahisti koulussa niin että mietin että mää tapan itteni, vedän pillereitä tai hyppään rekan alle."

Nuori mies kertoi tutkijalle tappaneensa isänsä, 18-vuotiaana.

Hän sanoi, että tekisi samoin, jos voisi valita uudelleen. "Pikkusiskot ja äiti saavat nyt elää turvassa, kun päästiin siitä paskasta eroon," mies kertoi.

Olisi helppoa tuomita tappaja suin päin ihmishirviöksi. Kuvittele mitä sinä olisit tehnyt, jos olisit joutunut kokemaan ja näkemään koko lapsuutesi ajan raakuutta.

Jos isä, jonka piti olla turva maailman pahuutta vastaan, olikin pahuuden ruumiillistuma. Kuka olisi kuollut: sinä, isä vai joku viaton?

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

ERIARVOINEN LAPSUUS

Miksi koulu olisi niin tärkeä?

Koululaisella **kaksi kotia** – mikä tärkeintä lapsen näkökulmasta?

ALITYYDYTETYT LAPSET
vs.
YLITYYDYTETYT LAPSET

Joensuu 29.9.2018: Tanja Äärelä, Lapin yliopisto

PÄIHDE- JA MIELENTERVEYS-ONGELMAISET VANHEMMAT

- jokainen vanhempi tekee niin parhaansa, mutta mihin se asettuu
- oman elämänhallinnan ongelmat
- syrjäytymisen ylisukupolvinen ja sosiaalinen periytyminen

Lasinen lapsuus - Ääni lapselle
Lasinenlapsuus · 105 407 näyttökertaa

Örpokoti
Lasinenlapsuus · 84 320 näyttökertaa

CURLING-VANHEMMAT

Curling-vanhemmat opettajien ja valmentajien riesana

KOTIMAA | JULKAISTU 17.06.2012 19:49 (PÄIVITETTY 19.06.2012 02:00)

Mutta olisipa ongelma vain siinä. Oma lukunsa ovat opettajaan yliaktiivisesti yhteyttä pitävät vanhemmat.

Koulun ja vanhempien tiivistä yhteydenpitoa pidetään tärkeänä asiana, mutta liika on liikaa. Yhteydenpitoon kehitetyn [www-liittymän](#) Wilman tai sähköpostin kautta palautteen antaminen on niin vaivatonta, että se näkyy niin viestien määrässä kuin sisällössä.

Koulun työrauhaan liittyvät ongelmat ovat olleet viime aikoina paljon esillä. Opettajien aika tuntuu luokahuoneessa tuhraantuvan häiritsevien oppilaiden suitsimiseen.

Opettaja: Curling-vanhemmat estävät lukiolaista itsenäistymästä

LIFESTYLE + KOTI | JULKAISTU 18.08.2014 07:00

Shutterstock

Curling-vanhempien on päästettävä irti lukiolaisesta. Jos nuori ei opi lukion aikana itsenäistymään, niin ei hän opi sitä ikinä, kirjittää Viherlaakson lukion opettaja Markku Granath.

KORJAAVIEN KOKEMUSTEN TARJOAMINEN

SOSIAALISET TAIDOT

Goldstein, Glick & Gibbs 2016: ART - Aggression Replacement Training - Ryhmäharjoitusmenetelmä aggressiivisesti käyttäytyville nuorille

Asettakaa itsellenne sosiaalisen kasvun tavoitteita – tulkaa tietoisemmiksi omien taitojenne tasosta.

Joensuu 29.9.2018: Tanja Äärelä, Lapin yliopisto

I PERUSTAIIDOT

1. kuuntelu
2. keskustelun aloitus
3. keskustelun ylläpito
4. kysymyksen esittäminen
5. kiitoksen sanominen
6. itsensä esittely
7. toisten esittely
8. kohteliaisuuden lausuminen

II KEHITTYNEEMMÄT TAIDOT

9. avun pyytäminen
10. liittyminen seuraan
11. ohjeiden antaminen
12. ohjeiden noudattaminen
13. anteeksipyyntö
14. toisten vakuuttaminen

III TUNTEIDEN KÄSITTELY

15. tunteiden tunnistaminen
16. tunteiden ilmaiseminen
17. toisten tunteiden ymmärtäminen
18. toisen vihantunteiden käsittely
19. hellien tunteiden ilmaiseminen
20. pelon hallitseminen
21. itsensä palkitseminen

IV VAIHTOEHTOISIA TAPOJA AGGRESSIOLLE

22. luvan pyytäminen
23. jakaminen
24. toisten auttaminen
25. neuvottelu
26. itsekontrollin käyttäminen
27. oikeuksistaan kiinnipitäminen
28. kiusoittelemiseen vastaaminen
29. hankaluuksien välttäminen
30. tappeluiden ulkopuolella pysyttäytyminen

V STRESSIN SIETO

31. valituksen tekeminen
32. valitukseen vastaaminen
33. reilu pelaajahenki (hävitynkin pelin jälkeen)
34. hämmennyksen hallinta
35. ulkopuolelle jäämisen sietäminen
36. ystävän puolustaminen
37. taivutteluun / houkutteluun vastaaminen
38. epäonnistumiseen vastaaminen
39. ristiriitaisten viestien käsittely
40. syytteen esittämisen käsittely
41. valmistautuminen vaikeaan keskusteluun
42. ryhmän paineen käsittely

VI SUUNNITTELUKAIIDOT

43. tehdä päätös jonkin tekemisestä
44. sen tiedostaminen, mikä aiheutti ongelmia
45. päämäärän asettaminen
46. omien vahvuuksien tiedostaminen
47. tiedon kerääminen
48. ongelmien käsittely niiden tärkeyden perusteella
49. päätöksen tekeminen
50. keskittyminen tehtävään (Goldstein 1988)

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

OPETTAJAT

Jokainen opettaja vaikuttaa oppilaisiinsa.

Vaikutatko Sinä **HYVÄSSÄ** vai **PAHASSA**?

- ♥ Oletko SAATAVILLA jokaiselle oppilaallesi ja LÄSNÄ kohtaamistilanteissa?
- ♥ OSOITATKO teoin ja sanoin, että VÄLITÄT oppilaastasi – siitä äänekkäimmästäkin?
- ♥ KYSYTKÖ kuulumisia? KUUNTELETKO vastauksen? ARVOSTATKO?
- ♥ KUNNIOITATKO oppilaasi VANHEMPIA ja TUETKO heitä kasvatustehtävässään?
- ♥ Oletko AITO ja OIKEUDENMUKAINEN – JOHDONMUKAINEN?
- ♥ Huomaatko OPPIMISEN HAASTEET? Vietkö huolesi erityisopettajan tietoon?
- ♥ Huolehditko osaltasi, että oppilaasi OPPISIVAT OPPIMAAN – ne heikoimmatkin?
- ♥ Huomaatko SOSIAALISET ONGELMAT? TARTUTKO niihin rakentavasti?
- ♥ YLLÄPIDÄTKÖ tunnetta, että oppilaasi on AINA tervetullut kouluun – pinnattuaankin?
- ♥ SAAKO jokainen oppilaasi riittävän usein MYÖNTEISTÄ PALAUTETTA?
- ♥ HUOLEHDITKO, että kukaan EI JÄÄ YKSIN eikä ketään muutoin KIUSSATA?
- ♥ HYMYILETKÖ – hyödynnätkö joskus HUUMORIA? YMMÄRRÄTKÖ huumoria?
- ♥ Toimitko AIKUISENA haastavissa tilanteissa? Saako oppilaasi Sinusta MYÖNTEISTÄ MALLIA käyttäytymiselleen?
- ♥ NÄETKÖ virheitäsi? OSAATKO PYYTÄÄ tarvittaessa ANTEEKSI?
- ♥ Huolehditthan OMASTA HYVINVOINNISTASI ja JAKSAMISESTASI?
- ♥ NÄKYYKÖ toiminnassasi, että **JOKAINEN OPPILAASI on lähtökohtaisesti ARVOKAS SELLAISENA KUIN ON, ei ”sitten kun” tai ”mutta kun”?**

OPETTAJAN KONKREETTISIA KONSTEJA

Joensuu 29.9.2018: Tanja Äärelä, Lapin yliopisto

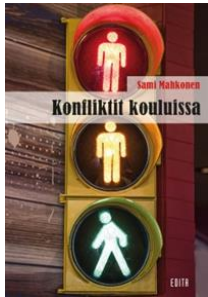
AD(H)D:N OIREET, TUNNISTAMINEN JA HOITO

Jaana Wessman, FT, LL
Vantaan perheneuvola 2.10.2017

AD(H)D:n oireet, tunnistaminen ja hoito
Vantaan perheneuvolassa pitämäni esitys aktiivisuuden ja t...
slideshare.net

Miten keskustella oppilaan kanssa hänen ei-toivotusta käyttäytymisestään

Oppilaan ei toivuttu käyttäytyminen
Psykiatri Ben Furman · 4 395 näyttökertaa

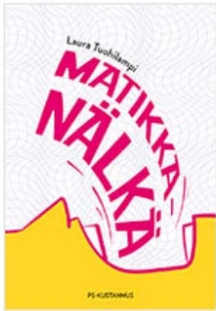

Oppilaan resilienssi ja voimavarat (3 op)

Erkkaa verkossa -luennot

Ilmestyy 6.11.2018

Oppaita ja vinkkejä riittää, mutta...

AMMATTI-IDENTITEETTI

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Å
Ä
Ö

AMMATTIETIIKKA JA -IDENTITEETTI

Opettajien uusi ammattivala velvoittaa oikeudenmukaisuuteen

Opettajien työn tueksi laadittu vala pyrkii vahvistamaan ammattietikkaa. Vala on samantyyppinen kuin lääkäreillä ja insinööreillä.

Opettajat 28.1.2017 klo 16:26

Comeniuksen vala – lukijana Arno Kotro

Opettajan työn tueksi ja ohjeeksi on la...
[youtube.com](https://www.youtube.com)

26.01.2018 - klo 18:00

Rehtoreille oma ”Comeniuksen vala” – lue eettinen ohjeistus kokonaisuudessaan!

REHTORIN HUONEENTAULU

Rehtorin työn ydin on koulunpito. Huolehdin siitä, että vastuulleni uskottu oppilaitos täyttää sille annetut tehtävät ja siellä on hyvä tehdä työtä ja opiskella.

REHTORIN AMMATTI on välittämistä. Välitän tietoa koulun todellisuudesta ja tarpeista ympäröivään yhteiskuntaan ja toimin linkkinä koulun ja paikallisyhteisön välillä. Välitän muun yhteiskunnan viestiä kouluun.

VÄLITÄN JOHTAMASTANI työyhteisöstä ja koulun oppilaita ja opiskelijoista. Haluan turvata kouluyhteisöön kuuluvien hyvinvoinnin ja oppimisen ilon.

KUN SOVITTELEN erimielisyyksiä, kuuntelen jokaista osapuolta ja otan huomioon kaikkien asianosaisten näkökulmat. Muistan, että koulu on oppilaita ja opiskelijoita varten.

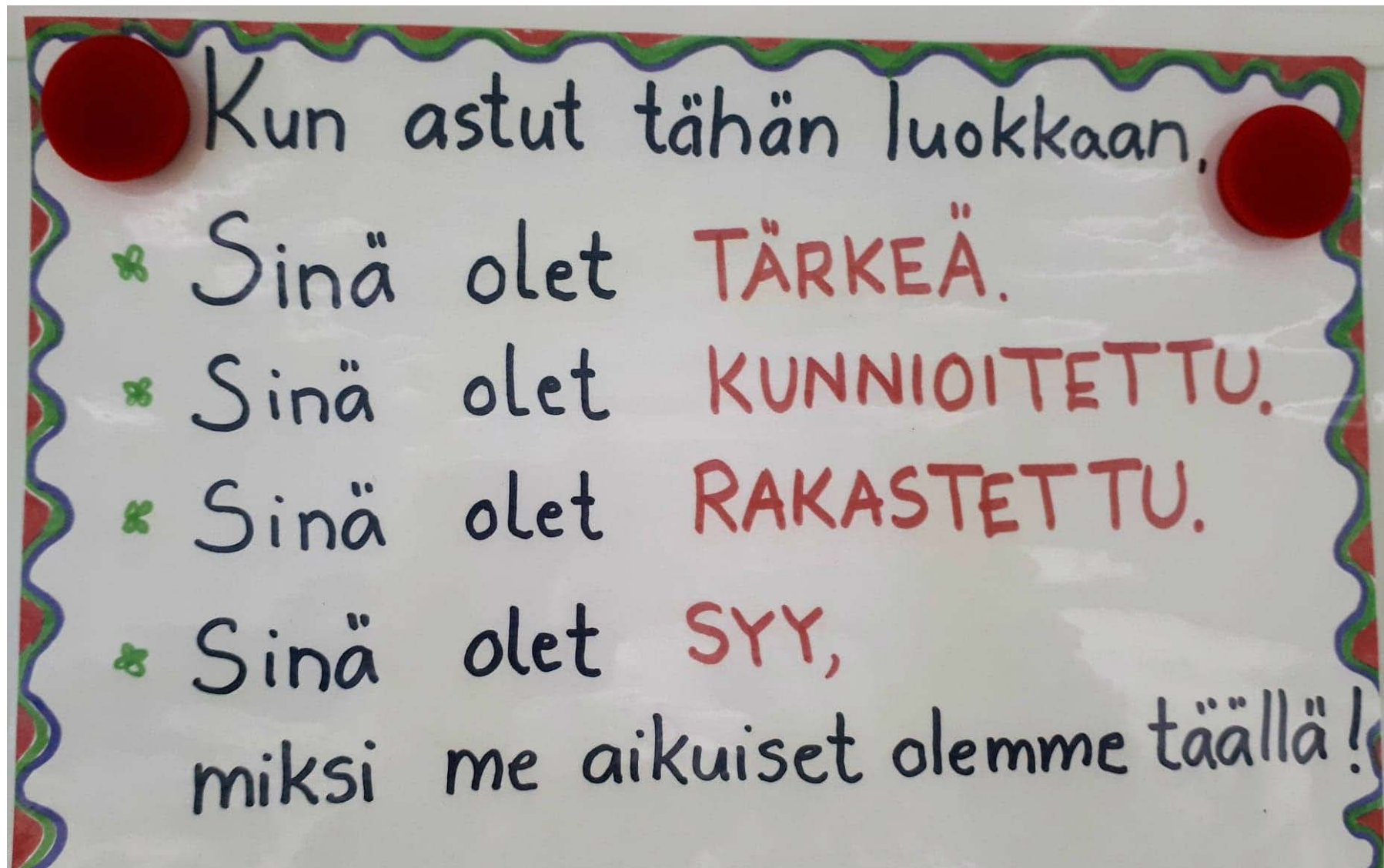
TYÖTEHTÄVIÄ JAKAESSANI olen tasapuolinen enkä anna poliittisten tai uskonnollisten näkemysten, mielipiteiden, sukulaisuuden, sukupuolen tai minkään muun asiaan kuulumattoman tekijän vaikuttaa ratkaisuihini. Kunnioidan jokaisen sananvapautta.

TUEN OPETTAJIA ja muuta henkilökuntaa. Kannustan työyhteisön jäseniä kehittämään osaamistaan ja pyrin huolehtimaan heidän jaksamisestaan.

OSALLISTUESSANI JULKISEEN KESKUSTELUUN ja edustaessani ammattikuntaani ylläpidän toivoa ja toimin suomalaisen koululaitoksen parhaaksi.

SURE FIRE
SUOMEN REHTORIT RY FINLANDS REKTORER IF

OAJ:n verkkosivut ja Youtube

Kuvattu Nepenmäen koulun 3C-luokan opettaja Jaana Palve-Karppasen seinältä.

LÄKSY

- keskusteltavaksi omissa verkostoissa -

- Miten aikuisena kohtaat erilaisuutta työssäsi?
- Miten kohtaaminen vaikuttaa oppilaaseen?
- Miten opettaa ja kasvattaa niin, ettei syrjäytä huomaamattaan?
- Miten varmistamme koulussa, että jokaisella oppilaalla on koulussa ainakin yksi turvallinen aikuinen?
- Miten saamme *eri toimialojen ihmiset toimimaan luontevasti yhteistyössä* kunkin oppilaan parhaaksi?
- Kuinka tunnistamme järjestelmien siiloutuneet ja syrjäyttävät käytännöt kuten poislähtämisen kulttuurin tai salassapitovelvoitteiden tai eriytettyjen budjettien aiheuttamat haasteet ja vaikutamme ne huomioiden syrjäytymistä ehkäisten?
- Kuinka toimitaan, kun tunnistetaan oppilaan syrjäytymisriski?
Onko koulussanne tästä jaettu ymmärrys ja toimintatapa?
Elei, pohtikaa asiaa yhdessä ja etsikää keinoja tukea.

TSEMPPIÄ yhteistyöhön –
 ”ne vittuilee ku niillä on itellään huono olla”!

KIITOS!